

Ceny prenumeraty:

We Lwowie

z doręczeniem do domu
miesięcznie M. 1.
z dostawą do domu

Na prowincji M.

z przesyłką pocztową:

Za granicą . . . M. 300.

Biblioteka Kraków Jagiellońska

Słowo Polskie

wychodzi codziennie rano

Cena pojedynczego numeru

we Lwowie
i na prowincji:

80 Mk.

Adres Redakcji, Administracji i Drukarni

Lwów, ul. Zimorowicza 11-15.

Rękopisów nadesłanych nie zwraca się

Kopisy listy w sprawach redakcyjnych należy adresować do: Redakcji Słowa Polskiego we Lwowie. — Listy w sprawach przedpłaty i odbioru pisma, ogłoszenia i reklamacje uprasza się nadsyłać pod adresem: Administracja Słowa Polskiego we Lwowie. — Adres dla telegramów: Słowo Polskie, Lwów Tel. 27. — Nr. Konta w P. K. O. 150.660.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Słowa Polskiego“.

Redaktor naczelny Dr. Wacław Mejbaum

OCET 487 wyborczy i najtańszy do konserw tylko u STADTMULLERA Rynek I. 34.

PREMIERA Niebywała sensacja PREMIERA
Najsilniejszy człowiek świata Wyświetlają dziś i w dnie następne

słynny odtwórca Tarzana

TEATRY ŚWIETLNE

Elmo Lincoln jako Człowiek bez trwogi
po raz pierwszy we Lwowie.

WANDA

WARSZAWA

4375

3-go Maja 11.

pl. Akademicki I. 5.

Ustępującemu sejmowi.

—z—

Warszawa, 27. września.

(Czk) Wczoraj o godz. 10 min. 20 wieczorem marszałek Trampczyński zamknął posiedzenie Sejmu i aczkolwiek odbędzie się jeszcze 20. listopada b. r. uroczyste pożegnalne posiedzenie, to jednak faktyczne obrady konstytuancy polskiej skończyły się wczoraj. Należy się jej wspomnieć i możliwie bezstronna ocena.

Na ocenę taką zdobędzie się w całej pełni dopiero historia, dziś pożyteczna jest w każdym razie chwila poważnego zastanowienia się sine ira i studio sprawy z tego, jakim właściwie ten pierwszy nowoczesny sejm polski był, jak wygląda jego oblicze, widziane w zwierciadle spokojniejszego niż walki politycznego dnia powszedniego.

Sejm nasz wyszedł z proporcjonalnego prawa wyborczego i nosił jego skutki na równi ze wszystkimi parlamentami na kontynencie, mianowicie cierpiał na „brak większości“. Jedynie Francuzi z właściwym sobie praktycznym ujęciem sprawy wprowadzili do proporcjonalnego systemu zmiany, zapewniające jednak stanowczą przewagę dominującemu w narodzie prądowi; we wszystkich innych Izbach, które po wojnie odnowiły swą ordynację na podstawie proporcjonalnej, tworzącej z ustawodawczej instancji państwowej rodzaj zgromadzenia towarzysztwa akcyjnego, — mają „wszystkiego po trochu“ i nie mogą utworzyć stałej większości, która mogła objąć rządy i wziąć za nie odpowiedzialność. W przyszłym sejmie mają zło zmniejszyć listy państwowe, zobaczymy w jakim stopniu to uczynią.

Ta organiczna wada, fatalna w okresie budowania państwa i kładzenia podwalin pod jego ustrój, zwiększona została w naszym sejmie przez to, że weszła doń część posłów bez wyboru z dawnego parlamentu austriackiego i część ta zawierała pewną liczbę ludzi nie mających za sobą w kraju nic: ani uznania, ani popularności, ani też wreszcie oparcia o organizację partyjną. Posłowie ci, grupujący się w klubie pracy konstytucyjnej, wisząc całkowicie w powietrzu, a pozatem nie odznaczając się wogóle stałością przekonań, czy odwagą obywatelską, bojąc się własnego cienia, kapitalnie przyczyniali się do chwiejnej postawy sejmu w chwilach, kiedy społeczeństwo wymagać, by miało prawo stanowczej i jasnej decyzji.

Sejm nasz był dalej pod względem umysłowym zgromadzeniem ubożuchmem. Ogromny procent posłów, którzy tylko formalnie analfabetami być przestali, szerokie panowanie frazesu, szablonu przez inne głowy ułożonego. Poziom umysłowy tej pierwszej Izby ustawodawczej razili i bolał wykształceną część społeczeństwa naszego, przyczyniali się do rozpowszechniania poglądów, że ordynacja zbyt jest demokratyczna, że ogół społeczeństwa nie dorósł do wykonywania funkcji ustawodawczych przez swoich wybrańców. Zapewne, że widok zespołu naszych suwerenów był chwilami mało budujący, trudno jednak, są pewne choroby dziecięce, które lepiej od razu przejść. Pewnie, że można byłoby wykonywać wykształcenie przedstawicielstwo, napewno jednak ferment pozostały w warstwach odsuniętych od udziału, przekreśliłby z pewnością spodziewane dobre strony ograniczania, czy przywileju.

Niski poziom umysłowy, brak większości stałej

Anglja pcha Grecję do wojny.

Paryż. (Tel. wł.) 29. września. Wczorajsze poranne dzienniki przyniosły sensacyjne rewelacje o roli Anglii na Bliskim Wschodzie. Gunaris zamieszczył w tych dniach w ateńskich dziennikach pogłoskę, że grecki rząd zawiadomił Anglię już przed kilku dniami, że nie jest w możności prowadzić dalej wojnę przeciw Turkom i postanowił wycofać swe wojska z Azji Mniejszej.

W odpowiedzi na to nadesłał rząd angielski do Aten telegraficzne wezwanie, by oczekiwano dalszych poleceń z Londynu. W drugiej depeszy, podpisanej przez lorda Curzona, wzywa rząd angielski Grecję do dalszego prowadzenia wojny.

Londyn. (PAT.) Prasa tutejsza omawiając położenie na Bliskim Wschodzie, zaznacza, że jest ono

w dalszym ciągu bardzo poważne. „Times“ zaznacza, że w ciągu 48 godzin gabinet odbył 5 posiedzeń w sprawie wschodniej. Wszystko wskazuje, że położenie, w jakim rząd się znajduje, jest poważniejsze, aniżeli ogólnie przypuszczają.

Londyn. (AW) Na czwartkowym posiedzeniu Rady ministrów Lloyd George łącznie z kolegami rozważał pytanie czy Konstantynopol może być utrzymany na wypadek ataku Kenala Paszy. Zgodzono się powszechnie, że nie jest to możliwe. Wsuwano ewentualność wycofania wojsk brytyjskich z Konstantynopola, tak, że wskutek tego alianci byłiby zmuszeni opuścić miasto i oprzeć się na Gallipoli i Czanaku dla obrony cieśnin.

Konstantyn = Venizelos.

Warszawa. (Tel. wł.) 29. września. Abdykacja króla Konstantyna jest już faktem dokonany. Uległszy wbrew woli społeczeństwa greckiego wpływom L. George'a, popadł Konstantyn Grecję w otchłań nieszczęścia i upokorzenia.

Dzieje powtarzają się i to w bardzo dziwnym kojarzeniu. Przed pięciu laty srodze pomściła się na Grecji spółka Konstantyn—Wilhelm II. Dziś przywiodła ją do upadku uległość wobec Lloyd George'a. W obu wypadkach odpokutować musiał Konstantyn swą politykę — abdykacją, pierwszy raz 12 lipca 1917 r., drugi raz 27. września 1922 r.

Po pierwszej abdykacji Konstantyna i wstąpieniu na tron jego drugiego syna Aleksandra, faktyczne rządy w Grecji przeszły w ręce Venizelosa. Genialny polityk umiał zrealizować odwieczne marzenia swego społeczeństwa o wielkogrękiem państwie. Mimo to młody Aleksander urządził plebiscyt. Większość głosowała za powrotem Konstantyna. Był to

owoc agitacji, prowadzonej przez agentów angielskich.

W 1920 r. wrócił król Konstantyn do Aten. Od tej chwili ograniczała się rola Konstantyna do systemu matycznego trwonienia spuścizny Venizelosa, który tymczasem pędził smutny żywot tułacza. Dziś jak i w r. 1917 wraca Venizelos z powrotem do ojczyzny, aby po raz drugi ratować ją z nad brzegu przepaści.

Ateny. (AW) Reuter donosi, że po abdykacji Konstantyna zwolennicy Venizelosa wywołali w różnych częściach Grecji rozruchy rewolucyjne, a większa część armii i floty przeszła do obozu Venizelosa, który jako swój program postawił abdykację króla, rozwiązanie parlamentu, stworzenie nowego gabinetu dla obrony narodowej i wzmocnienie frontu. — Havas donosi, że w Atenach zaprowadzono sądy doradne. Tron grecki obecnie prawdopodobnie księżę Jerzy

dawały możliwość łowienia ryb w mętnej wodzie. Łowiono je też gorliwie.

A jednak. Uprzytomnijmy sobie te półczwarta roku, lata burz i przewrotów, wśród których były okresy, że Polska stanowała samotną wyspę, otoczoną zewsząd fluktami bolszewickimi i przyznajmy, że w gruncie rzeczy nigdy nie mieliśmy wątpliwości i obaw, że sejm zawiedzie i istotnie nigdy nie zawiodł, a jeżeli gdzie w naszym niewyrobnionem społeczeństwie była ostoja poczucia prawnego i prawa, to właśnie był nią ten ubożuchny umysłowo sejm w znacznie większym stopniu, niż inne czynniki do strażni prawa powołane, nie wyłączając najwyższych.

Zarzucić tu zaraz można, że jednak Sejm ten uchwaliał reformę rolną w formie, nie dającej się pogodzić z poczuciem prawa i niszczącej pewien typ społeczny, typ średniego właściciela ziemskiego, któremu życie narodowe ma wiele do zawdzięczenia. Zapewne, lecz nie należy zapominać, że wywłaszczenie za wykupem było drobnostką w porównaniu z tem, co się wówczas naokoło Polski działo, reforma przeszła jednym głosem i przeciwko niej głosowała bardzo znaczna część posłów chłopów, zdając w ten

sposób zaszczytnie egzamin obywatelski. Bo nie wiem, czy wśród t. zw. starszej braci znalazłby się większy procent ludzi tak odważnych, żeby w imię dobra ogółu iść przeciwko odwiecznemu marzeniu swej własnej warstwy o ziemi.

Sejm był twórczy w niezadawalającym nas stopniu, nie dokonał rzeczy wielkich, nie pozostawił może po sobie pamięci wiekopomnej, przyznane mu będzie natomiast, że dawał wiernie wyraz dążeniu Polski do życia państwowego, do zjednoczenia wszystkich ziem polskich, do otoczenia równą opieką wszystkich obywateli tych ziem. Był wyrazem woli narodu poczciwego, który zachował ludzkie oblicze w potopie otaczającego zezwierzęcenia, narodu, który na obronę swego państwa i ład wewnętrznego nie miał nic więcej, jak tylko tę poczciwość swych synów, i który tą tylko cnotą się ostał.

Sejmowi naszemu wiele brakło, lecz miał w całej pełni poczucie narodowe i ono pomogło mu przewycięzać w decydujących chwilach niedomagania ustrojowe czy intelektualne.

Ustępujący sejm nie będzie miał złego wyroku w historii. Daj Boże, żeby przyszły był lepszy

Rejtana 3.

Teatr lit. art. „BAGATELA”

Rejtana 3.

Od niedzieli 10 października 1922 gościnne występy

Romualda Gierasimskiego.

Tworzenie nowego rządu w Grecji.

Ateny. (PAT.) W sprawie zorganizowania nowego rządu toczą się obrady pomiędzy wybitnymi przewodcami venizelistów a wojskowymi przewodcami ruchu rewolucyjnego. Według nowej wersji przewodnictwo gabinetu obejmie gen. Nidor, sprawy zagraniczne Carapanes, skarb Diomoda. Na obradach omawiana jest również sprawa dynastji oraz ewentualnego zaprowadzenia w Grecji ustroju republikańskiego. Nie jest wykluczone, że dziś jeszcze proklamowana będzie republika.

Ateny. (AW.) Ruch powstańczy rozpoczął się wśród wojska i marynarki w Salonikach. Na Chios objął generał Plaphira dowództwo nad wojskami powstańczymi. Dwa wielkie okręty wojenne, między innymi krążownik „Lemnos” i 9 torpedowców, przyłączyło się do powstańców. Gen. Papulas wysłany

został celem prowadzenia pertraktacji z powstańcami. W Atenach panika. Na wielu punktach wybrzeża morskiego lądują wojska powstańcze.

Ateny. (PAT.) Ateńskie biuro prasowe. Cała ludność oraz wojska, znajdujące się w Atenach, serdecznie i z wielką radością przyjęły wczoraj armię rewolucyjną, wkraczającą do stolicy. Wkroczenie to nastąpiło we środę po przyjęciu wszystkich żądań zawartych w ultimatum rewolucjonistów. Dotychczasowy ruch rewolucyjny jest na wskrós narodowy. Ster rządów miał tymczasowy komitet składający się z 12 oficerów, którzy stali na czele ruchu rewolucyjnego. Postawili oni sobie za zadanie utrzymanie spokoju w kraju aż do chwili utworzenia się regularnego rządu.

Sytuacja na Bliskim Wschodzie.

Londyn. (Tel. wł.) 29. IX. Pisma tutejsze wyrażają obawę co do dalszego rozwoju wypadków na Bliskim Wschodzie. Podkreślają one, że na razie istnieje 3 punkty, zagrożone bezpośrednio przez wojska tureckie, tj. Ismith, Czanak i Konstantynopol.

Najwięcej zagrożony jest Ismith, gdzie Turcy ścignęli najlepsze swe wojska i gdzie podobnie, jak pod Czanakiem przekroczyli już strefę neutralną. Również i Konstantynopol jest mocno zagrożony, wobec czego można się liczyć z możliwością opanowania go.

Pisma donoszą, że państwa sprzymierzone zamierzają opuścić Konstantynopol i skoncentrować wszystkie wojska w Gallipoli, skąd bronić będą cieśnin morskich.

Rzym. (AW) „Corriere de la Sera” donosi z Konstantynopola, że cała armia turecka w sile 70.000 ludzi posuwa się w trzech kolumnach w kierunku pół-

nocnym. Turcy zarządzili bardzo ostrą kontrolę, celem uniemożliwienia ucieczki Grekom i Armeńczykom, którzy z wyjątkiem starców, niewiast i dzieci wysłani zostaną bezwzględnie do wnętrza kraju.

Paryż. (PAT.) Franklin Bouillon przybył dnia 27. bm. do Smyrny i rozpoczął konferencję z Kemalem Paszą.

Londyn. (PAT.) Dzienniki uważają położenie na Wschodzie za poważne. „Times” piszą, że wokół urzędowych panuje wielkie zaniepokojenie. Sprawozdawca „Daily Mail” donosi z Konstantynopola, że jedynym wyjściem dla uratowania sytuacji byłoby porozumienie się Haringtona z Kemalem Paszą co do konferencji. Sprawozdawca „Daily Chronicle” donosi, że sułtan zamierza opuścić Konstantynopol, a w każdym razie zrzeknie się on tronu. Ma on się starać o paszport na wyjazd do Szwajcarii lub Anglii.

Komisja Ligi Narodów w Kownie.

Warszawa. (Tel. wł.) 29. września. W tych dniach komisja graniczna Ligi Narodów, mająca ustalić granicę między Polską a Kowieńszczyzną, a skła- dająca się z pp. Haura (Włochy) i Lasicza (Jugosławja) udała się do Kowna celem stwierdzenia, czy rząd kowieński chce pertraktować w sprawie rozgraniczenia.

„Gazeta Warsz.” donosi, że jedyny członek komisji, obeznany z terenem p. Lasicz, jest zdecydowa-

nym rusofilem i wszystko czyni w tym kierunku, aby forsować opinię, że Wilno należeć powinno do Litwy kowieńskiej.

Traktuje on sprawę w ten sposób dlatego, że Litwie mogłaby przysła Rosja odebrać Wilno Litwie Kowieńskiej, niż Polsce, a więc zdaniem p. Lasicza Wilno musi być przyłączone do państwa kowieńskiego.

Konferencja Cziczierina z Narutowiczem.

Warszawa. (Tel. wł.) 29. IX. Dzisiaj w południe p. Cziczierin złożył wizytę p. ministrowi Narutowiczowi. W dłuższej rozmowie usiłował min. Narutowicz otrzy- mać od Cziczierina opinię co do tego, jakie rząd sowiecki widzi przeszkody w ułożeniu się normalnym polsko - rosyjskich stosunków sąsiedzkich. P. Narutowicz miał sposobność ponowić zapewnienia daw- nych ministrów spraw zagranicznych co do pokojo-

wego usposobienia Polski względem Rosji. Nietrudno będzie p. Cziczierinowi stwierdzić, że tendencje pokojowe tkwią głęboko w całym społeczeństwie pol- skim.

Premier Nowak przyjął dzisiaj p. Cziczierina na pół- godzinnej konferencji. O godz. 6 wiecz. udał się p. Czi- czerin do Belwederu na audiencję u p. Naczelnika Państwa.

CHIŃSKIE POCHWAŁY DLA P. KUMANIECKIEGO.

Warszawa. (PAT.) Korzystając z chwilowego pobytu przedstawiciela Woordel Nev Agency z Szan- gaju, chińskiego polityka pana Chu, zwrócił się ko- rrespondent „Kurieru Porannego” do tegoż, by usły- szyć parę uwag zacerpniętych z kilkudniowej ob- serwacji Polski. Pan Chu wziął udział w konferencji z ministrem oświaty p. Kumanieckim, z której wy- niósł pewność, że na czele naszej akcji kulturalnej stoi człowiek, który jest świadomy, że byt państwa zależy od oświecenia społeczeństwa. Z tego faktu wysnuwa p. Chu jak najpomysłniejsze horoskopy dla rozwoju polskiej nauki. Pan Chu jest zdania, że z chwilą udoskonalenia środków komunikacyjnych mię- dzy Europą a Azją, przyjdzie do zadzierżgnięcia bliż- szych stosunków Chin z Polską.

P. KUMANIECKI I SZKOŁY BOLSZEWICKIE.

Warszawa. (Tel. wł.) 29. IX. W ubiegłym roku towarzystwo żydowskie „Nasze Dzieci” wysłało do Rady szkolnej okręgowej prośbę o koncesję na otwo- rzenie szkoły przy ul. Karmelickiej 1. 27. Ponieważ wiadomo było, że w lokalu, gdzie ma być szkoła, wi- si portret Trockiego, że plakaty, umieszczone na tym

domu, głoszą w żargonie, iż szkoła ma na celu wy- chowywanie bojowników proletariatu, że uczniowie jej walczyć mają o wolność międzynarodowej klasy robotniczej — Rada szkolna okręgowa odmówiła sta- nowczo koncesji towarzystwu „Nasze Dzieci”, pod- kreślając, że nie może pozwolić na otwieranie takich szkół, które propagują walkę.

Towarzystwo wniosło wówczas prośbę do mini- sterstwa oświaty — prośba nie została uwzględniona, wobec czego z rozporządzenia komisarza rządu szko- łę zamknięto.

Towarzystwo „Nasze Dzieci” wniosło znów re- kurs do ministerstwa oświaty. Tym razem ministrem był już p. Kumaniecki. Nowy minister oświaty udzie- lił pozwolenia na prowadzenie tej szkoły na rok je- den z tym zastrzeżeniem, że poddana ona będzie ści- ślemu nadzorowi i że zostanie zamknięta, skoro się okaże, że szerzy agitację.

Takie postąpienie p. ministra oświaty godzi wprost w podstawy naszego bytu państwowego. Wie- rzyć się nie chce, że gdy całe uświadomione społe- czeństwo walczy z robotą swoich i obcych bolszewi- ków — p. Kumaniecki daje swe placet szkołom, o któ- rych wiedzy powinien dobrze, że wgrzyza się w rdzeń naszego Państwa i stale, niezamordowanie będą go pożerać

Przed wyborami.

Warszawa. (Tel. wł.) 29. września. Generalna komisja wyborcza podaje do wiadomości, że dnia 4. października o godz. 4 popoł. upływa ostatni termin zgłaszania oświadczeń kandydatów na posłów o zgo- dzie na przyjęcie mandatów. Dotychczas zgłoszeń tych wpłynęło bardzo mało. Po dniu 4. października zgłoszenia przyjmowane nie będą. Termin taki wy- znaczone dlatego, że 6. paźdz. państwowe listy kan- dydatów w liczbie 20 mają być ogłoszone w „Moni- torze Polskim”.

W poniedziałek, dnia 2. października, odbędzie się o godz. 9 rano w Sejmie posiedzenie państwowe, komisji wyborczej, które ustali ostatecznie listy pań- stwowe

ZATARG WITOS—STAPIŃSKI.

Warszawa. (Tel. wł.) 29. września. Zatarg, taki niedawno powstał między pogodzonymi chwilowo p. Stapińskim i p. Witosem, tłumaczony jest w kuloa- rach sejmowych w ten sposób, że p. Witos miał (powtarzamy dosłownie użyte przez suwerenów wy- rażenie) „ordynarnie oszwać” p. Stapińskiego, mia- nowicie Witosowcy na swojej liście państwowej nie umieścili ani jednego z posłów, którzy pozostali wier- ni Stapińskiemu.

Podwyżka dla urzędników i emerytów.

Warszawa. (Tel. wł.) 29. września. Na dzisiej- szym posiedzeniu Rady ministrów uchwalono pod- wyższyć na miesiąc październik zasadnicze pobory urzędników państwowych o dalszych 50 proc. Ogól- na zatem podwyżka zasadniczych poborów urzędni- czych wynosić będzie w październiku 250 proc. Da- lej przyznano urzędnikom od VII. kategorii w zwyż- zaliczkę jednomiesięczną na tych samych warunkach, co urzędnikom niższym od VII. kategorii w dół i u- chwalono zniesienie trzeciego pasa drożyznianego.

Z dniem 1. października wchodzi również w ży- cie ustawa o podwyższeniu dodatku za wysługę lat.

Oficerów i osób wojskowych podwyżki powyż- sze nie dotyczą. Przyznano tylko dodatek wyrównaw- czy dla stacjonujących w Warszawie generałów. Wysokość dodatku dla generałów broni — 120 tys. mk., dla generałów dywizji 100 tys. mk., dla gene- rałów brygady 45 tys. Generałowie poza Warszawą otrzymają o 10 proc. mniej.

Warszawa. (Tel. wł.) 29. września. Na onegdaj- szej Radzie ministrów uchwalono przyznać emery- tom cywilnym na miesiąc październik zasiłek w wy- sokości 75 proc poborów emerytalnych. Dotychcza- sowy zasiłek na wrzesień wynosił tylko 60 proc. Po- zatem pobory emerytalne powiększą się wskutek zniesienia trzeciego pasa drożyznianego.

UMOWY HANDLOWE POLSKI Z ZAGRANICĄ.

Warszawa. (Tel. wł.) 29. września. W najbliż- szym czasie rozpocznie rząd polski szereg pertrak- tacji o umowy handlowe z państwami zagranicznymi. Będą to oprócz rozpoczętych już rokowań z Ja- ponją, pertraktacje z Brazylią i Holandją. Odbywać się one będą prawdopodobnie w Warszawie.

O NAPĘTĘ ROSYJSKĄ.

Parwz. (Tel. wł.) 29. IX. Dotychczasowa opozy- cja rządu sowieckiego, niechającego uznać własności prywatnej ani udzielić koncesyj naftowych, doprowa- dziła do porozumienia międzynarodowego przemysłu naftowego. Przemysłowcy naftowi zawarli układ, na podstawie którego zobowiązują się do wspólnego wy- stąpienia wobec sowieków, a tem samem uniemożli- wili rządowi sowieckiemu wygrywanie jednych to- warzystw naftowych przeciw drugim.

UNIwersytet ROSYJSKI W BERLINIE.

Berlin. (Tel. wł.) 29. IX. Tutejsze pisma donoszą, że Rosjanie zamierzają utworzyć w Berlinie rosyjski uniwersytet celem pielęgnowania kultury rosyjskiej i łączności z Rosją. „Deutsche Ztg.” występuje gwał- townie przeciw tej placówce.

PIENIADZE KOWIENSKIE.

Gdańsk. (PAT.) Dzienniki tutejsze donoszą z Ky- gł: Rząd litewski przyjął ustawę o reformie walu- towej. Litewski bank emisyjny w Kownie otwarty został dnia 27. września br. Jednostką monetarną bę- dzie lit, którego wartość równa się 1/20 dolara ame- rykańskiego. Pobory urzędników państwowych będą obliczane w dolarach, a wypłacane w litach, według dziennego kursu. Obok lita kursować jeszcze będą marki niemieckie i t. zw. ruble wschodnie.

Ostatnie Nowości na kostiumy i suknie damskie w olbrzymim wyborze poleca
FIRMA Antoni Uwiera
 Lwów — ulica Halicka 10. 4377

Pensjonat „POLONIA” Batorego 34. pokoje z całym urządzeniem. n3139

Dr. Franciszek Sęk prymariusz oddział. chirurg. Szpitala powszechnego państwa n4311
 Kraszewskiego 13. II. p. od 3-5 w chorob. chirurg.

WYROBY KOSMETYCZNE „LACTOL”
 PUDER na cerę tłustą, krem suchy do rąk, — MYDŁO delikatne, — OTRĘBKI przeciw nieczystości skóry do nabicia:
APTEKA, Lwów, Halicka 19 i DROGUERJA
Mra Leszka Sładowskiego
 Lwów, Hotel George'a.

Eleonora WAWNIKIEWICZ TATARCZUCHOWA rozpoczyna lekcje śpiewu 1 października.
WFISY — ulica Pańska 1. 16, II p. n4382

Wiadomości bieżące.
 Lwów, 30 września.

TEATR WIELKI.
 Sobota 30 września g. 7:30 „Trubadur” opera w 4-ach aktach Verdi'ego.
 Niedziela 1 października o godz. 3:30 „Wielki Balet” (gość. wyst. Kirsanowej i Fortunata), o godz. 7:30 „Wesele Fonsia” komedia w 3 akt. R. Ruskowskiego.
 Poniedziałek 2 października o godz. 7:30 „Żydówka” opera w 3 akt.

TEATR NOWOŚCI.
 Sobota 30 września g. 7:30 „Dr. Stieglitz” kom. w 3 akt. Friedmana (po raz ostatni).
 Niedziela 1 października o godz. 7:30 „Skowronek” operetka w 3 akt Lehara.
 Poniedziałek 2 października o godz. 7:30 „Sybilla” operetka w 3 akt. Jacobiego.

TEATR MAŁY.
 Sobota 30 września g. 7:30 „Dudek” farsa w 3 akt. Feydeau.
 Niedziela 1 października o godz. 7:30 „Ośma żona Sinobrodzkiego” komedia w 3 akt.
 Poniedziałek 2 października o godz. 7:30 „Powrót” komedia w 3 akt Fiersa i Croisseta (premiera).

Apollo. Dziś Indyjski grobowiec z Mią May. Niebawem atrakcja.

— **Wiec ogólno-akademicki** odbędzie się w niedzielę, dnia 1. października o godz. 10 rano w sali „Sokoła-Macierzy”. Wiec ten ma na celu zaprotowanie przeciw niesłychanej kampanii prowadzonej przez „Chwilę” i jej adherentów w związku z wpisami na wyższych Uczelniach Lwowa.

— **Sekcja Akad. Kom. Wyborczego Jedności Narodowej** (gimnaz. TKZ. ul. Kopernika nr. 4, I. p. na prawo) wzywa PT. Koleżanki i Kolegów do wzięcia udziału w pracach przedwyborczych. Celem wypełnienia kwestionariuszy należy zgłaszać się bezzwłocznie pod wyżej podanym adresem (od 12 do 1-szej i od 5½ do 7½).

— **Przedwyborcze zebranie 6. Dzielnicy** (związku Jedności) zaprasza na pierwsze przedwyborcze zebranie obywatelskie, które odbędzie się w szkole Jordanowskiej, ul. 29. Listopada 52 (róg ul. Szymonowiczów) w niedzielę dnia 1. października br. o godzinie 6 wieczorem.

— **Kongregacja kupiecka wobec wyborów.** Dn. 28. bm. odbyło się w Kongregacji kupieckiej we Lwowie ogólne zgromadzenie wszystkich członków Kongregacji w sprawie obecnych wyborów do Sejmu. Kupiectwo katolickie, zrzeszone w Kongregacji kupieckiej, po bardzo wyczerpujących debatach, zajęło stanowisko ogólnego zjednoczenia się, nie powzięło żadnej stanowczej decyzji i powzięło uchwałę: „Ogólne zebranie członków Kongregacji kupieckiej uchwala zwrócić się do Jedności Narodowej i do Polskiego Mieszczanstwa z gorącym apelem, ażeby dla dobra sprawy narodowej, porozumieli się celem wspólnego działania w obecnej akcji wyborczej i wspólnego ustalenia jednej listy wyborczej.”

— **Termin reklamacyj wybórczych przedłużony.** Wojewodowie i starostowie otrzymali z generalnej komisji wyborczej depezę, że o ile spisy wyborców wyłożono w komisjach wyborczych z opóźnieniem, to termin reklamacyj może być odroczone — nie dłużej jednak, jak do 5. października.

— **Nabożeństwo różańcowe.** Dnia 30. września rozpoczyna się o godzinie 6 wiecz. w kościele OO. Do-

Kino LEW.
„SAFON”
 4399

minikanów nabożeństwo różańcowe z kazaniem. W niedzielę zaś 1. października przypada uroczystość Najśw. P. Marii Królowej Różańca św., do której Sto-lica Apostolska przyłączyła raczyła odpust zupełny. Rano o godz. 7 prymaria, podczas której Komunią św. generalną, o godz. 9 Wotywa, o 10.30 suma z kazaniem. Popołudniu o godz. 4 nieszpory z kazaniem, następnie procesja po rynku. Przez cały miesiąc październik codziennie nabożeństwo różańcowe z kazaniem o godz. 6 wieczorem.

— **W Domach Akademickich** niema miejsc. Bratnia Pomoc Studentów U. J. K. zawiadamia, że wobec zbyt wielkiej ilości prób o mieszkania w Domach Akademickich, wniesionych już na skutek poprzedniego komunikatu, nie przyjmuje się — dla braku miejsc — żadnych podań.

— **Wakujące posady sędziowskie.** W okręgu lwowskiego sądu apelacyjnego wakują posady sędziów powiatowych w Bursztynie, Delatynie, Grzymałowie, Kopyczyńcach, Kossowie, Kozowej, Lutowiskach, Mielnicy, Radymnie, Radziechowie, Skafacie i Żabiu. Widocznie liczo płatne posady sędziowskie nie bardzo uśmiechają się prawnikom.

— **Pieniądże metalowe.** Jak już donosiliśmy we wczorajszych depeżach, minister Jastrzębski ma zamiar puścić w obieg pieniądze metalowe. Dziś podaliśmy nieco szczegółów: Pieniądże te mieć będą wartość od 5 do 100 mk. Aljażu, z którego ma być one bite, nie ustają jeszcze. Prasy, potrzebne do bicia tych monet, zakupiło ministerstwo skarbu zagranicą. Pierwsze pieniądze metalowe ukażą się nie przedzi, jak z początkiem przyszłego roku.

— **Sprostowanie.** Otrzymujemy następujące pismo: W „Dzienniku Ludowym” Nr. 218 z dnia 28. bm. zamieszczono w kronice pt. „Wśród niewiast katolickich” napaść na wiec Polek chrześcijańskich, który się odbył dnia 24. bm. w Sokole, między innymi wyszło z pałca, że na wiecu tem miało przyjść do awantury na pięści, przyczem jedna z pań miała być „poturbowana” i to nie tylko przez uczestników wiecu, ale i przez obecnych mężczyzn. — Wiadomość ta jest z gruntu kłamliwa i jako taką niniejszem ją piętnujemy. — Demelówna, przewodn. wiecu, Opieńska Maria, sekretarka.

— **Nieszczęsna moda z zagranicy:** kokaina znalazła i w naszym mieście grono zwolenniczek i zwolenników. Trudne warunki życia i wyczerpanie wojenne stworzyły dla tej trucizny podatne podłoże. Przed kilku dniami pisaliśmy o aresztowaniu kilku osób, które kradły kokainę w składzie aptecznym przy ul. Jagiellońskiej 11a naraziwszy właściciela na stratę 2 milionów marek. Podjęte w tej sprawie śledztwo ustaliło, że kradzioną kokainę odstępowało niejakiemu Marii Kulmatyckiej, zamieszkałej przy ul. Listopada 19, gdzie schodziło się grono osób, nie zdających sobie z tego sprawy, że niszczą sobie w ten sposób zdrowie. W mieszkaniu Kulmatyckiej odbywały się tedy zebrania owych nieszczęśliwych ludzi, raczonych przez nią kokainą. W ostatnich dniach władze policyjne przygwoździły jeszcze drugą nore podobnego typu.

— **Walizę, pełną srebrnej monety,** przytrzymał wczoraj na głównym dworcu. Przywiózł ją Jakób Brenner, woźny firmy „Zdrucz” w Skale a z ręk jego odebrał na dworcu Mendel Loewenthal, urzędnik firmy „Volk” przy ul. Żółkiewskiej. Walizę zakwestjonowano a śledztwo wykazało, jakie okoliczności towarzyszyły pojawieniu się wielkiej „srebrnej” walizy na bruku lwowskim

— **Zamach samobójczy.** W pewnej kawiarni w śródmieściu targnął się wczoraj na życie ślusarz Wilhelm Jakobi, liczący 40 lat. Jakobi wyszedł do ustępu i tam powiesił się. Lekarz dr. Jaszczurowski stwierdził śmierć i polecił zwłoki odstawić do Instytutu medycyny sądowej. Powód samobójstwa nieznanu.

— **Z kroniki policyjnej.** Przystawiono do komisariatu Majera Weitmanna z Bukowiny za handel obcą walutą. Znalaziono przy nim 420 dolarów, 775 tysięcy mkp. — Z okna wystawowego Wolfa Judenberga, przy ul. Gródeckiej, skradziono 5 złotych damskich zegarków, 1 srebrny męski i dwa srebrne damskie zegarki. — Tym ludzi biegł wczoraj rynkiem za jakąś kobietą wśród okrzyków: „Trzymajcie złodziejkę!” Jak okazało się, była nią Parańska Czerkawska, która skradła Domiceli Dwornickiej, zamieszkałej przy ul. Kurkowej znaczną ilość garderoby

Od niedzieli 1-go października b. r. **najwspanialszy obraz sezonu!**
 dramat w 6 aktach. W głównej roli **POLA NEGR I.**

Kłopoty ludowe.

W nader kłopotliwej i przykrej dla PSL. sprawie posła Bryła i red. Jampolskiego otrzymała redakcja „Kurjera Lwowskiego” następujący telegram z prezydium PSL:

„Prezydium postanowiło oddać sprawę pod rozstrzygnięcie sądu partyjnego. Równocześnie wzywa strony do zaprzestania walki wychodzącej na zewnątrz. Przyjeżdżam do Lwowa w sobotę rano imieniem prezydium.

M. Rataj.”

Do tego telegramu dodaje redakcja „Kurjera Lwowskiego”, zaniepokojona widocznie obietnicą partyjnego sądu, następujący komentarz:

„W ten sposób sfalszowana uchwała Zarządu okr. P. S. L., przeciw której zmuszeni zostaliśmy bronić się publicznie, skwalifikowana została jako środek „walki wychodzącej na zewnątrz”. Stanowisko nasze w stosunku do p. Bryła i brylizmu siromulowaliśmy wyraźnie. Wierzymy, że władze stronnictwa rozwiążą sprawę w sposób, dający pełną satysfakcję moralności publicznej i leżący na linii głęboko i na dalszą metę pojętego interesu stronnictwa.

Red.”

Z uwag powyższych widać wyraźnie, że redakcja „Kurjera Lwowskiego” nie bardzo pewną jest uczciwości ogółu partji, której służy, że, przeciwnie, obawia się przewagi „brylizmu” w łonie PSL. I nam się zdaje, że większą ma słuszość w tem, czego obawia się potajemnie, niż w tem, co pisze jawnie. Czekajmy więc.

Dwa srogie szakale.

Warszawa. (Tel. wł.). P. Ad. Nowaczyński omawiając dzisiejsze ranne wystąpienie p. Ehrenberga w „Kurjerze Porannym” i p. Tadeusza Hołówki w „Robotniku”, pisze:

„Dwa srogie szakale napadły dziś na Chrz. Zw. Jedności Nar. — jeden młody, drugi starszy. Dawniej dwa te szakale napadały na siebie i zagryzały się do kości. P. Tadeusz bezlitośnie tępił i katował w r. 1914 i 1915 p. Ehrenberga, wywlekając na łamy „Widokręgów” wszystkie obrzydliwości jego, p. Ehrenberg zaś próbował się bronić, obrzucając p. Hołówkę obelżywościami. Dziś p. Ehrenberg jest Nestorem i beniaminkiem Hardenem nowych Bismarcków i trubadurem Belwederu; Tadeusz zaś Hołówkę nie już nie ma do zarzucenia p. Ehrenbergowi. Walką spolem, jak dwaj Don Kichoci w obronie jednej Dulcyneji z Sulejówką.

Dział ekonomiczny.
Kursa giełdy krakowskiej.

Cedula giełdowa z dnia 29 września 1922
 Waluty. Dolary Stanów Zjedn. 8650 — 8850.—, Franki francuskie 625 655 Marki niemieckie 525 575 565, Korony austriackie 611 012 60., Korony czesko-słowackie 2550 2750 260 271.

Kursa giełdy warszawskiej.
 Kurs szacunkowy z 29 września 1922.

Listy zastawne 4½% ziemskie 227—22300, 5½% m. Warszawy 22700 — 223 50
 Waluty. Dolary Stanów Zjedn. 8650- 872500, kasa dyjskie 0000 — — —, Lei rumuńskie —00 00—, Franki francuskie 000— — 000
 Akcje. Warszaw. Tow. fabr. cukru 123000 124000, Warsz. Tow. kopaln. węgla I—II 16700 16575, Lilpop, Rauch i Loewent. I—II, 6250 6475, Rudzki i Ska 4050 4250, Starachowice I—II 6775 6800. —, L. J. Borkowski I—VI 1625 1600, Bracia Janikowscy I—V 1575 1525—, Firlej z r. 0000 0000 000—, Warsz. Tow. Transp. i Zegl. I—IV 1900—0000 Zyrardów 195000 19 000, Bank Małopolski 000 000, Osrogiwickie Zakłady 12225 12275, Polskie Tow. Handlowe — — —, Polska nafta I—III. 1800 0000, Żegluga polska 0000— 60— Tow. Przemysł. drzewny — — — 0000, Zawiercie 0000

Zurych (PAT). Kurs giełdy z dnia 29 9
 Berlin początkowe 000 — końcowe 033½, Holandia 208 70 Nowy Jork 00000 53650, Londyn 2355, Paryż 0000 4065— Medjolan 60 00 — 22 65, Bruksela 38,40, Kopenha-ga 11150 — — Sztokholm 14140, — — Chrystjania 00 0000 0140 Madryt 8110 — —, Buenos Ayres 190 00 Praga 0000 16 50, Budapeszt 021—, Zagrzeb 000 — 180—, Bukareszt 000, Warszawa 000 — 006—, Wiedeń 0000, 000— Austr. korony stempl. 000— 00078.

Nowości na sezon jesienny i zimowy

olbrzymi wybór **KAPELUSZY**, czapek, krawatów, szelak, skarpetek, pończoch, rękawiczek itp. poleca znana firma **KAZ. i ST. SOCKI LWÓW, HALICKA 15**
 dawniej Kazimierz Bielezyk.
 Ceny niskie — Towar pierwszej jakości. — Dla P. T. Członków „Rozwoju” znaczny opust. 4398

Matki powinny pamiętać, że tylko lanołino wy puder z marki „Kogut” radykalnie i szybko usuwa opuzalność, zaczerwienienie i stan zapalny skóry u dzieci. Sprzedaz. w aptekach, droguerjach i perfumeryjach.
Zastępstwo na Lwów: Biuro Handlowo-Komis. **Gustaw Słowiński**, Lwów, Halicka 5

NAJLEPSZA PASTA NA OBUWIE:
CZYŚĆ OBUWIE
KONICZYŃKA
ZAKŁADY CHEMICZNE POZNAŃ — GŁÓWNA 3871
Składnica lwowska: **HURTOWNIA KOLONIALNA** Kl. Tańskiej 3.

KUPNO I SPRZEDAŻ.

Zegarek złoty 18 kar. antyk z czasów napoleońskich, bijący godziny i kwadrans, dobrze chodzący, sprzedam — Baraniecki Jurowska 72 godz. 11—16 4281

Kwiaty duże krzaki oraz lampy wiszące naftową pięknie sprzedam — Maryacki 5 — III. 4344

Maszyny do szycia sprzedam. Maryacki 5—III. 4345

Kapelusze filcowe, aksamitne przeróbki poleca magazyn Eugenii Drojowskiej Halicka 20 I. p. 1791

Pianino w dobrym stanie kupię. Wiadomość w Administracji „Słowa Polskie” pod J. S. P. 4000

Mebel, Otomany, Obrazy, Samowary sprzedam Akademicka 3, II. Brzeski. 4377

Dom parterowy w Starym Sączu o 8 ubikacjach z ogrodem na dwa fonty przy głównej ulicy blisko rynku i stosowny na kilka sklepów zaraz do sprzedania. Wiadomość u Burmistrza Dra Szayera. Pośrednictwo wykuczone. 4115

Łokomobila Wofia 150 HP. Lanza 30 HP. okazynie do sprzedania. „Pilot”, Lwów, Batorego 4. 4111

SIARZAN MIEDZI dla celów rolniczych, przemysłowych i chemicznych o 100 kg. w zwyż do tańca ze składów: „PILON” Lwów, Lwowska 48, tel. 476. 4331

Do sprzedania Futro podróżne szopy bardzo ładne ul. Potockiego 61. 4120

Sypialnie jadalnie wiedeńskie urządzenia biurowe, klubowe, otomany, stoły, fotele oraz antyki meblonowe, kasy Nr. 2—3 Kołtarska 5, stolarska w powórze. 4119

Prasy do siana poleca skład maszyn M. Steinhaus, Lwów, Krasickich 18 a. 4355

Szwalnia dwururka bezrurkowa fabryki „J. Nowotny Praga” kal. 8, wysokiego gatunku stawówka, mało używana tania do sprzedania. Tarnowskiego 9, lewy parter od 1—3. 4391

MIESZKANIA.

Pokój amebłowany przy rodzinie dla dwóch panów techników blisko techniki do wynajęcia. Zgłoszenia pisemnie pod „zaraz” do Administracji „Słowa Polskiego”. 4032

POSADY POSZUKIWANE.

Geometra autoryzowany Szczepański, powrócił — przyjmuję wszelkie roboty pomiarowe. Plac Maryacki 5. 4115

NAUKA I WYCHOWANIE.

Foyer Français Komitet Ogniska Francuskiego we Lwowie otwiera **Kursa języka francuskiego** dla osób starszych i dla dzieci od lat 5-ciu. Wpisy odbywają się codziennie od 10 do 5 w Ognisku Francuskim plac Marjański 1. 5. II piętro (dawny Hotel francuski). 4238

WOLNE POSADY.

Administrator-Dyrektor w pełnym rozwoju będących dużych zakładów przemysłowych, posiadających rozległe rynki zbytu w kraju i zagranicą, branży przemysłowo-rolnej **potrzebny zaraz**
Wymagane: znajomość organizacji handlowej, wprawa w samodzielnym zarządzaniu i gospodarstwie (także rolnym), odpowiedzialność finansowa i poważne referencje. Oferty z dokumentami do Tow. Akc. „Reklama Polska”, (Warszawa, Jasna 10) sub „J. P.”. 4381

RÓŻNE DONIESIENIA.

Putrzan płaszcz damski poszukuję do zamiany za fortepian. Zgłoszenia Łąckiego 6 Parter. 4388

Pracownia sukien damskich Rozalii Bourdon, Lwów, Rutowskiego 8, sprzedaje wszelkie formy, na życzenie fastryguje, oraz kurs kroju i szycia. 5210

Bieliznę męską damską pościelową wykonuje rychło starannie tania Szwalnia Teatyńska 1 A. 4063

Rok założenia 1889 **Magazyn i pracownia broni** Rok założenia 1889
St. Kopczyńskiego we Lwowie, plac Bernardyński 3.
Poleca broń myśliwską, proch wszelkich systemów, naboży i przyborów myśliwskich.
Naprawę broni uskutecznią się szybko i tanio. 4114

Ból głowy i migrenę 3864 momentalnie usuwają proszki z kogutkiem **Migreno-Nervosin** wyrobu laborator. chemicz. farm. A. Gąseckiego w Warszawie, Frata 16 Zastępstwo na Lwów: Biuro Handlowo-Kom. Gustaw Słowiński — Lwów, Halicką 5.

Choroby żołądka, kiszki, nerok, obstrukcje, hemoroidy itp. radykalnie leczą 4089
Szwajcarskie gorzkie ziola
Dra Bauera oryginalne z marką „Kogut”. — Sprzedają apteki i sklepy apteczne.
Zastępstwo na Lwów: Biuro Handlowo-Komisowe **GUSTAW SŁOWIŃSKI**, Lwów — Halicka 5.

MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH.
cegły, dachówki **WAPNA** pierwszorzędnej jakości, papy dachowej z własnych wytwórni, **CEMENTU** z fabryki „Wysoka” w Zawierciu, jakoteż z małopolskich cementowni — dostarcza w ładunkach wagonowych i w ilościach mniejszych ze składu we Lwowie 4289
„PEZET” Powszechne Zakłady Budowlane Lwów, Akademicka 23.

WODOWNIA RESTAURACYJNA
CYRKULARKA żelazna kompletna do rżnięcia drzewa opałowego
WAGA osobowa, **WAGA** na bydło tania do nabycia w handlu żelaza 4352
M. KIERSKI Lwów, Pasaż Mikolascha. Filja Tarnopol, Hotel Puzozerta.

Poszukuje się używanego **kotła parowego stojącego** o pow. ogrz. 25—30 m². 4384
Zgłoszenia do Administracji pod P. F. 51.

Marki pocztowe kolekcji polskie i zagraniczne zbiory, zapasy kupuje Eng. A. Szezerban Lwów, ul. Wronowska 10. 4293

Restauracja
pierwszorzędna z wielkim ogrodem, kolonadą i kregielnią wśród miasta z kompletnym urządzeniem, pomieszczenia na trzy tysiące osób, z powodu przejęcia innego przedsiębiorstwa zaraz do sprzedania za cenę 28 milionów mk. polsk. Zgłosz. upr. się pod:
„Restauracja No. 39,29”
do biura ogłoszeń „PAR” — Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 8. 4380

ZAMKI BEZPIECZEŃSTWA i wkładki wertheimowskie poleca 4327
ANTONI HAŁSKI Lwów, Sobieskiego 3.

Rakarnia powiatowa na row. zamotyły, zbud. w r. 1914, przetwór 20 ctr. nacisk 6 atm. zaraz na sprzedaż. Oferty upr. się pod No. 13323 do biura ogłoszeń 4393
„PAR” — Poznań, ul. 27 Grudnia 12.

Zwycięstwo polskich motorów **„PERKUN”** które otrzymały pierwszą nagrodę w Paryżu na wystawie w styczniu 1922. Motory „Perkun” są łatwe do obsługi, zużywają mało ropy i oliwy, każdej chwili można otrzymać wszelkie części zapasowe, ceny przystępne. Wobec powyższego zbytecznym jest kupować motory zagraniczne do których trudno otrzymać części składowe tembardziej, że zagranicą wysłała do Polski to co najgorsze. Informacje udziela:
Dom handlowy i techniczny „Pilot” Lwów, ul. Batorego 4. 3927

Tylko krótki czas Korzystajcie z rzadkiej okazji 4300 **jak długo zapas starczy**
Za trzy zupełnie przegrane nawet połamane płyty gramofonowe lub patefonowe dają jedną płytę prawie nową.
Malw na Imme glück Lwów, Jagiellońska 17.

Każdego **na manualnie, gitarze, bisernicy, bracy itp.** instrumentacji w 6-ciu tygodniach płynnie z nut grać pod gwarancją wyuczy 4396 **„Specialista Pedagog”** pl. Bernardyński 12. II. p. **Kupuje wszelkie instrumenty muzyczne.** Fortepiany, pianina przyjmie w komis-przechowanie. Zgłoszenia i informacje od 4—6 pop. Adres wyciąć i zachować.

KAŻDA PANI dbająca o piękną cerę używać powinna tylko **KREM BELLONA** wszędzie do nabycia. 4222
Skład fabryczny: B. BONDSEWICZ, Lwów, Hetmańska 6

WOZY GOSPODARCZE różnych wielkości, z najlepszymi suchych materiałów drzewnych i żelaznych wyrabia 4325
POTEGA S.A. Kraków, Basztowa 9.

Torby srebrne i wszelką biżuterję przyjmuje do naprawy 4383 **tanio i szybko**
Jubiler W. BUSZEK, ul. Akademicka 6.